

# מסכת תרומות

## פרק ג

א. התורם קשוח ונמצאת מרה, אבטיח ונמצא סרוח, תרומה, ויחזור ויתרם. התורם חבית של זין ונמצאת של חמץ, אם ידוע שהיתה של חמץ עד שלא תרמה, אינה תרומה. אם משתרמה החרמיצה, הרי זו תרומה. אם ספק, תרומה, ויחזור ויתרם. הראשונה, אינה מדמעת בפני עצמה, ואין חזבין עליה חמש. וכן השניה:

ב. נפלה אחת מהן לתוך החליו, אינה מדמעת. נפלה שניה למקום אחר, אינה מדמעת. נפלו שתיהן למקום אחד, מדמעות כקטנה שבשתיהן:

ג. השתפין שתמו זה אחר זה, רבי עקיבא אומר, תרומת שניהם תרומה. וחכמים אומרים, תרומת הראשון תרומה. רבי יוסי אומר, אם תרם הראשון כשעור, אין תרומת השני תרומה. ואם לא תרם הראשון כשעור, תרומת השני תרומה:

**ד.** בַּמָּה דְּבָרִים אָמוּרִים, בְּשָׁלָא דְּבַר, אַבְל הִרְשָׁה אֶת בֶּן בֵּיתוֹ אוֹ אֶת עֶבְדּוֹ אוֹ אֶת שְׁפָחָתוֹ לְתָרַם, תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה. בְּטֵל, אִם עַד שְׁלָא תְרַם בְּטֵל, אִין תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה. וְאִם מִשְׁתַּרְם בְּטֵל, תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה. הַפּוֹעֲלִים, אִין לָהּ רְשׁוּת לְתָרַם, חוּץ מִן הַדְּרוּכוֹת, שֶׁהֵן מִטְמְאִים אֶת הַגֵּת מִיָּד:

**ה.** הָאוֹמֵר, תְּרוּמַת הַכָּרִי זֶה בְּתוֹכוֹ, וּמַעֲשָׂרוֹתָיו בְּתוֹכוֹ, תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר זֶה בְּתוֹכוֹ, רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, קָרָא שֵׁם. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים, עַד שִׁיאֹמַר בְּצִפּוֹנוֹ אוֹ בְּדְרוֹמוֹ. רַבִּי אֶלְעָזָר חֲסִמָּא אוֹמֵר, הָאוֹמֵר, תְּרוּמַת הַכָּרִי מִמֶּנּוּ עָלָיו, קָרָא שֵׁם. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר, הָאוֹמֵר, עֲשׂוֹר מַעֲשֵׂר זֶה עֲשׂוֹי תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר עָלָיו, קָרָא שֵׁם:

**ו.** הַמִּקְדָּשִׁים תְּרוּמָה לְבַכּוּרִים, מַעֲשֵׂר רֵאשׁוֹן לְתְּרוּמָה, וּמַעֲשֵׂר שֵׁנִי לְרֵאשׁוֹן, אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא עוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה, מֵה שֶׁעָשָׂה עֲשׂוֹי. שְׁנַאֲמַר (שְׁמוֹת כב), מִלֹּאֲתָךְ וְדַמְעָךְ לֹא תֹאחֲר:

**ז.** וּמִנֵּין שִׁיקְדָמוּ הַבַּכּוּרִים לְתְּרוּמָה, זֶה קְרוֹי תְּרוּמָה וְרֵאשִׁית, וְזֶה קְרוֹי תְּרוּמָה וְרֵאשִׁית, אֶלָּא יִקְדָמוּ בַכּוּרִים, שֶׁהֵן בַּכּוּרִים לְכָל. וְתְּרוּמָה לְרֵאשׁוֹן, שֶׁהִיא רֵאשִׁית. וּמַעֲשֵׂר רֵאשׁוֹן לְשֵׁנִי, שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רֵאשִׁית:

**ח.** הַמִּתְכַּוֵּן לומר תְּרוּמָה וְאָמַר מַעֲשֵׂר, מַעֲשֵׂר וְאָמַר תְּרוּמָה, עוֹלָה  
וְאָמַר שְׁלָמִים, שְׁלָמִים וְאָמַר עוֹלָה, שְׂאִינִי נֶכְנס לְבֵית זֶה וְאָמַר  
לָזֶה, שְׂאִינִי נֶהְנֶה לָזֶה וְאָמַר לָזֶה, לֹא אָמַר כָּלום, עַד שִׁיְהִי פִּי  
וְלִבּוֹ שׁוֹיִן:

**ט.** הַנֶּכְרִי וְהַכּוֹתִי, תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה, וּמַעֲשְׂרוֹתֶיהֶן מַעֲשֵׂר, וְהַקֹּדֶשׁ  
הַקֹּדֶשׁ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אֵין לַנֶּכְרִי כָּרֶם רְבָעִי. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים,  
יֵשׁ לוֹ. תְּרוּמַת הַנֶּכְרִי מִדְּמַעַת, וְחֻבִּין עָלֶיהָ חֹמֶשׁ. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן  
פּוֹטֵר: